

INFORMACE A TABULKOVÉ PROCESORY

E. Šilerová

Katedra informatiky PEF VŠZ

Anotace:

V článku je vysvětlen pojem interní a externí informace a možnosti využití tabulkových procesorů pro jejich výpočty.

Summary:

Explained concept is internal and external information and facilities employ spreadsheets for calculations.

Klíčová slova:

externí informace, interní informace, tabulkové procesory, odpisy, leasing, úvěr

Key words:

external information, internal information, spreadsheet, leasing, credit

Informace se v období tržního prostředí stávají jedním z nejsledovanějších produktů. Informace sehrávají roli strategického zboží, jsou vlastně jedním z rozhodujících zdrojů prosperity podniku.

Moderní manažeři využívají informace podobně jako tradiční zdroje - např. půdu, práci, kapitál, aby bylo dosaženo co nejlépe cílů podniku. Úroveň informačních systémů ve vyspělých státech je otázkou konkurenceschopnosti podniku. Dochází k rozvoji manažerských informačních systémů. Manažerský informační systém poskytuje podnikatelům informace zejména o potřebách trhu a řízení vlastního podniku.

Manažerský informační systém zahrnuje pracovníky, zařízení a informační technologie. Smyslem MIS je posoudit informační potřeby manažera a poskytnout mu potřebné informace.

Informace z hlediska podniku lze rozdělit na informace:

- 1) externí
- 2) interní

Interním zdrojem informací pro podnik jsou všechny informace o stavu podniku, tj. zejména finanční ukazatele - příjmy, náklady, úvěry, cash flow, stav zásob, zaměstnanci. Prostě informace, které vznikají v procesu řízení podniku.

Externí informační zdroje jsou potom všechny, které nezávisle na existenci subjektu, tj. podniku, obsahují dílčí nebo souhrnné informace o tržním prostředí. Velké množství soudobých poznatků je dnes uloženo v databankách, které jsou veřejně přístupné, ať už na komerčním nebo nekomerčním základě.

Externí informační zdroje, na rozdíl od interních, jsou koncipovány pro široké využívání relativně rozsáhlými a nesourodými skupinami uživatelů.

Dlouholetá prosperita podniku je založena na neustálém sledování konkurenčních výrobků a podniků, chování a potřebách zákazníků, celkovém ekonomickém klimatu.

Obrovská kvanta informací lze dnes zpracovat a systematicky využívat jen s pomocí elektroniky. Báze dat jsou přístupny například prostřednictvím dialogových informačních služeb. Používat databanky je vhodné samozřejmě jen tam, kde je to výhodné finančně a časově.

Vyznat se v různých informačních zdrojích, vybrat ten správný, najít v něm přesně požadovanou informaci a s minimálními náklady a časovými ztrátami. To vše může pro řadu podnikatelů znamenat problém, který nechtějí a nemohou zvládnout samostatně. Najmou si proto specialistu, který pátrá v různých informačních zdrojích. Informačním expertům, kteří za patřičný poplatek pátrají v informačních zdrojích, se někdy říká informační brokeři.

Existují značné rozdíly v cenách informačních systémů, zejména v souvislosti s exkluzivitou informací. Pro kategorii středních a malých podniků je kvalitní informační systém poměrně značnou ekonomickou zátěží.

Poměrně jednodušší a finančně méně nákladné je získávání interních informací.

Informační systém podniku musí sloužit v tržních podmínkách především požadavkům efektivnosti vnitropodnikového řízení. Hlavním uživatelem podnikových informací se stávají podnikoví řídicí pracovníci, a ne centrum.

Informační systémy musí poskytovat informace formou nejrozličnějších ukazatelů, časových řad, simulačních propočtů, alternativních trendů. Od kvality těchto informací bude záviset budoucnost podniku a jeho přežití.

Tabulkové procesory mimo mnoha funkcí obsahují také funkce finanční. Tyto jsou využitelné pro sledování mnoha ekonomických ukazatelů. Ekonomickou situaci podniku ve značné míře může ovlivnit nákup nových hmotných prostředků.

Jakým způsobem se tento nákup promítne následovně do hospodaření podniku je znatelné. Bude uvažován přímý nákup, leasing a nákup na úvěr.

Nakupujeme osobní automobil Škoda Forman za cenu 232 000 Kč.

Jsou provedeny výpočty při lineárním odepisování, zrychleném odepisování, leasingu a úvěru na nákup automobilu.

Pro výpočet lineárního odepisování byla využita finanční funkce z tabulkového procesoru QPRO.

Tabulka č.1

	A	B	C	D
		Cena	Rok	Odpisy
2	Pořizovací cena	232000	1	58000
3	Cena při likvidaci	0	2	58000
4	Životnost	4	3	58000
5			4	58000
6				232000

Ve sloupci D bylo použito následujících vzorců:

D2 @SLN(B\$2,B\$3,B\$4)

D3 @SLN(B\$2,B\$3,B\$4)

D4 @SLN(B\$2,B\$3,B\$4)

D5 @SLN(B\$2,B\$3,B\$4)

D6 @SUM(D2..D5)

Při provádění lineárních odpisů je každoročně ovlivněn výsledek hospodaření stejnou odpisovou částkou.

Pro zrychlené odepisování je nutné použít vzorců pracujících s jednotlivými matematickými operacemi. Rozdíly v odepisovaných částkách jsou v tabulce č.2.

Tabulka č.2

	A	B	C	D
			Rok	
10	Pořizovací cena	232000	1	58000
11	Cena při likvidaci	0	2	87000
12	Životnost	4	3	58000
13	Koeficient 1.rok	4		29000
14	Koeficient další r.	5		
15				232000

Ve sloupci D bylo použito následujících vzorců:

D10 B10/4

D11 (B10-D10)*2/4

D12 (B10-D10-D11)*2/3

D13 (B10-D10-D11-D12)*2/2

Rovněž je možné uvažovat situaci, kdy si na nákup automobilu vezme podnikatel úvěr. Nákup je proveden za stejných podmínek jako v předchozím případě. Zde je nutné zjistit jak velké budou splátky.

Současná hodnota 232000

Úvěr 15%

Počet let splat. 4

Splátky 1*ročně 81262 325046

Splátky čtvrtletně 19545 312717

V buňkách B23 bylo použito následujících vzorců Tato funkce má tři parametry - současnou hodnotu, úrokovou míru a počet splátek.

Pokud je proveden nákup na úvěr při 15% úroku jsou splátky ročně 81 262 Kč, celková splátka potom činí 325 046 Kč. Při splácení čtvrtletně jsou čtyři splátky za rok 19 545 Kč, ale celková splátka je pouze 312 717 Kč.

Nakonec si ukážeme jaké jsou možnosti při nákupu stejného automobilu na leasing.

1. splátka 87000 30% ceny

2.-15. splátka 13533

290000

Z uvedených příkladů je jasné, že nejhorší je nákup na úvěr. Výhodou tabulkových procesorů je využití tabulkových procesorů pro modelování různých ekonomických situací.

Literatura:

Mikan P., Quattro Pro 4.0, GComp, 1993

Spiru M., Tabulkové procesory v podnikání, Profit Speciál, 50/92

Babka M., Podnikání a práce s informacemi, Profit Speciál, 18/92